

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 167/03-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. septembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. U., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. I. P., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 20, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 220/01, Krajským súdom v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 332/02 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 152/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. U. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2003 doručená sťažnosť Ing. D. U., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného

advokátom JUDr. I. P., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 20, čl. 46 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dodatkový protokol“) Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 220/01, Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 332/02 a Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 152/02.

Sťažovateľ pod označenými článkami ústavy a Dohovoru konkrétne namietal porušenie týchto práv: práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ako aj práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok, resp. práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu a čl. 20 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy v konaní pred „slovenskými súdnymi orgánmi“ podľa čl. 13 Dohovoru.

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia označených práv žiadal uložiť krajskému súdu, aby „po preskúmaní dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti zákonného sudcu Okresného súdu Bratislava 2 rozhodol o odňatí veci tomuto sudcovi a prikázaní inému súdu svojho obvodu a pre takýto prípad navrhujem aby ním bol Okresný súd Bratislava 5“, ďalej žiadal priznať mu nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 300 000 Sk.

Zo sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi ako vlastníkovi reštituovaného majetku bola 13. júna 2001 na okresnom súde podaná žaloba na určenie neplatnosti výpovede nájomnej zmluvy a návrh na vydanie predbežného opatrenia, že okresný súd „bez akejkoľvek verifikácie podmienok konania a tvrdení žalobcu, že existuje nejaký právny vzťah medzi ním a vlastníkom, takmer okamžite (25. 06. 2001) ma zbavil akejkoľvek dispozície s týmto mojím majetkom a od toho času nielen on, ale aj súd odvolací a dovolací

sa už viac s vecou nezaoberajú, podmienky konania neoverujú a zhodne tvrdia, že ak sa raz tak súdom rozhodlo, tak do meritórneho rozhodnutia vo veci samej (ktoré nevedno kedy vynesú) ide o stav nemenný, t. j. potvrdzujúci „legalitu“ užívania môjho majetku neoprávnenou osobou a vrátane poberania všetkých (ekonomicky značných) úžitkov z neho. (...) Ani jeden zo súdov (okresný, odvolací a dovolací) sa s mojou záležitosťou ako procesnej strany, týkajúcej sa zásahu a totálneho obmedzenia mojich vlastníckych práv za dobu viac ako dva roky vôbec verejne ale ani fakticky nezaoberal a ani neskúmal či vôbec sú splnené podmienky pre existenciu takéhoto súdneho konania a napriek tomu každý z nich (nespravodlivo) rozhodol jednostranne tak, aby úžitky z môjho majetku poberal ten, čo ma o majetok (via facti) pripravil. (...) Rozhodujúcou vecou je, že všeobecné súdy vo veci konajú bez zistenia či sú vôbec splnené všetky zákonom požadované procesné podmienky súdneho konania vrátane neexistencie prekážky litispendencie (...) s rovnako nečinným ale skorším konaním u Okresného súdu Bratislava 1 (...).“.

Sťažovateľ k sťažnosti pripojil písomnosti, na ktoré sa v sťažnosti odvolával. Okrem toho sa odvolal aj na nález z 20. augusta 2002 č. k. III. ÚS 20/02-30, ktorým ústavný súd vyslovil porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy Okresným súdom Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 24/00.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu (...)

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu (...).

Podľa čl. 13 Dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 1 Dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok (...) (ods. 1).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prierahov, ako aj práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva vlastniť a pokojne užívať svoj majetok, resp. práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu a čl. 20 ústavy a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru, ktorého sa mal dopustiť okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 220/01, krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 332/02 a najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 152/02.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že pod uvedenými spisovými značkami ide o jednu a tú istú občianskoprávnu vec, v ktorej okresný súd koná ako súd prvého stupňa, krajský súd konal ako odvolací súd a najvyšší súd konal ako dovolací súd. V tejto veci na základe žaloby obchodnej spoločnosti Michalská spol. s r. o. so sídlom v Bratislave (ďalej len „žalobca“) podanej okresnému súdu 13. júna 2001 proti sťažovateľovi ako žalovanému o neplatnosť výpovede z nájmu a návrhu žalobcu na vydanie predbežného opatrenia okresný súd uznesením z 25. júna 2001 vydal predbežné opatrenie, ktorým sťažovateľovi uložil povinnosť strpieť a umožniť žalobcovi nerušené užívanie označenej nehnuteľnosti.

Sťažovateľ podal proti nemu odvolanie 20. septembra 2001, ktoré však krajský súd uznesením zo 7. októbra 2002 odmietol ako neskoro podané s odôvodnením, že sťažovateľovi bolo rozhodnutie prvostupňového súdu doručené náhradným doručením. Sťažovateľ proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal 11. novembra 2002 dovolanie s odôvodnením, že mu v zmysle § 237 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) bola odňatá možnosť domôcť sa práva na odvolacom súde, keď o predbežnom opatrení vydanom okresným súdom sa dozvedel iba náhodne až 19. septembra 2001 a ihneď 20. septembra 2001 podal proti nemu odvolanie. V dovolaní sťažovateľ ďalej vyčítal okresnému súdu, že jeho odvolanie „nikam nepredložil a ani nevykonal nijaký iný procesný úkon vo veci samej, preto som dňa 31. 02. 2002 zopakoval svoje odvolanie (...) Dňa 16. 05. 2002 som podal sťažnosť na nečinnosť súdu jeho predsedovi, ktorý ju 8. 07. 2002 akceptoval a prisľúbil mi nápravu (...)“.

Najvyšší súd uznesením z 18. decembra 2002 dovolanie sťažovateľa odmietol s odôvodnením, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný. Okrem toho najvyšší súd uviedol, že v danom prípade „ide však aj o neskoro podané odvolanie, čo odvolací súd správne posúdil (...)“. Po vybavení dovolania bol spis vrátený okresnému súdu 18. februára 2003.

Sťažovateľ podal 24. februára 2003 návrh na zrušenie predbežného opatrenia podľa § 77 ods. 2 OSP, ktorý však okresný súd uznesením z 2. mája 2003 č. k. 20 C 220/01-106 zamietol. Podľa poučenia uvedeného v tomto uznesení je proti nemu „možné podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, písomne“. Zo sťažnosti nevyplýva, či sťažovateľ podal proti nemu odvolanie a či už bolo o ňom rozhodnuté, resp. prečo odvolanie v zmysle daného poučenia proti nemu nepodal.

Z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu z 3. júna 2003 označeného ako „Žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti“ vyplýva, že „*Vaša pôvodná sťažnosť zo dňa 16. 05. 2002 na prietahy v konaní Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 20 C 220/01 bola predsedom tohto okresného súdu vybavená riadne a včas, keď Vám dňa 08. 07. 2002 bola zaslaná jeho odpoveď, v ktorej vyhodnotil sťažnosť za dôvodnú. Súčasne Vám oznámil, že zákonná*

sudkyňa bola upozornená na zistené prieťahy a potrebu vo veci plynule a bez zbytočných prieťahov konať. Túto odpoveď ste prevzali dňa 11. 07. 2002.

Stotožňujem sa so záverom predsedu Okresného súdu Bratislava II, že v čase keď Vám bola zaslaná odpoveď na sťažnosť, boli v konaní sp. zn. 20 C 220/01 spôsobené prieťahy. K tomuto len dodávam, že k týmto došlo v čase od 08. 10. 2001, kedy navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za podaný návrh, až do predloženia spisu na Krajský súd v Bratislave dňa 09. 08. 2002, v súvislosti s Vaším odvolaním zo dňa 20. 09. 2001, ktoré ste podali proti uzneseniu súdu zo dňa 25. 06. 2001. Tunajší krajský súd vo veci rozhodol urýchlene a bezprieťahovo, keď ešte dňa 07. 10. 2002 pod sp. zn. 16 Co 332/02 uznesením bolo odvolanie odmietnuté. Spis bol vrátený späť na okresný súd 24. 10. 2002. Už dňa 31. 10. 2002 bolo uznesenie odvolacieho súdu doručované procesným stranám. Dňa 11. 11. 2002 ste podali dovolanie, a preto musel byť spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 09. 12. 2002, ktorý pod sp. zn. 5 Cdo 152/02 uznesením zo dňa 18. 12. 2002 dovolanie odmietol. Spis bol z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Okresný súd Bratislava II vrátený dňa 18. 02. 2003 a následne dňa 25. 02. 2003 bolo rozhodnutie dovolacieho súdu doručované. Dňa 24. 02. 2002“ (správne 2003) „ste vo veci podali návrh na zrušenie predbežného opatrenia, o ktorom bolo uznesením zo dňa 02. 05. 2003 zamietajúco rozhodnuté.

Na základe vyššie uvedeného Vašu žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedníčkou okresného súdu som vyhodnotila za nedôvodnú. (...)

1. Pokiaľ predmetná sťažnosť smeruje k porušeniu práva na prekovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane zastúpený, túto sťažnosť bližšie nekonkretizoval, najmä nešpecifikoval obdobia, v ktorých sa všeobecné súdy mali dopustiť „zbytočných prieťahov“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. prekročenia „primeranej lehoty“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej

neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 61/98). Posúdenie otázky, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03). Obdobne to platí v danej súvislosti aj podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (napr. I. ÚS 109/02).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku konania kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle cit. článku ústavy a Dohovoru. Je síce možné zistiť v postupe okresného súdu aj priet'ah, tak ako ho konštatoval predseda tohto súdu a predsedníčka krajského súdu (pozri vyššie), išlo však doteraz o ojedinelý priet'ah, ktorý bol napravený predložením spisu s odvolaním sťažovateľa odvolaciemu súdu 9. augusta 2002. Za určitú nápravu vzniknutého priet'ahu možno považovať aj evidentnú snahu krajského súdu z tohto dôvodu uprednostniť prerokovanie tohto odvolania, no najmä výsledok tejto snahy: jeho skutočné prerokovanie a rozhodnutie o ňom odvolacím súdom v lehote do dvoch mesiacov (od 9. augusta 2002 do 7. októbra 2002). Obdobne možno kvalifikovať aj ďalší postup okresného súdu a najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu (pozri cit. vyjadrenie predsedníčky krajského súdu). V tomto smere sa táto vec odlišuje od veci sťažovateľa, v ktorej ústavný súd nálezom z 20. augusta 2002 č. k. III. ÚS 20/02-30 vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na základe zistenia, že v posudzovanom konaní došlo k opakovaným zbytočným priet'ahom v celkovej dobe 22 mesiacov. Táto vec sa navyše odlišuje od predmetnej sťažnosti aj v tom, že vtedy sťažovateľ „svojím správaním neprispel (...) ku zbytočným priet'ahom“, čo však obdobne nemožno konštatovať v súvislosti s vecou napadnutou predmetnou sťažnosťou. Totiž, ak na jednej strane sťažovateľ ako účastník konania je oprávnený využiť na svoju obranu všetky

procesné prostriedky dané mu príslušným procesným kódexom, na druhej strane musí počítať s tým, že ich využitie môže mať za nevyhnutný dôsledok spomalenie postupu všeobecného súdu pri prerokovaní veci samej, a tým aj predĺženie súdneho konania a že tento dôsledok (predĺženie konania) nemôže v s'ťažnosti podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy následne úspešne pričítať výlučne postupu konajúceho súdu a len z tohto dôvodu vyvodzovať porušenie jeho práv podľa cit. článkov ústavy a Dohovoru. *A fortiori* to platí v prípade opravných prostriedkov (riadnych, mimoriadnych) využívaných v súdnom konaní spôsobom, ktorý odporuje príslušnému procesnému kódexu. Za takéto „správanie“ pričítateľné podľa okolnosti veci výlučne na ťarchu účastníka konania možno považovať aj „neskoro podané odvolanie“ a „nepripustné dovolanie“ v prípade s'ťažovateľa v danej veci (mutatis mutandis I. ÚS 41/03).

Pokiaľ ide o uvedený ojedinelý pried'ah, ústavný súd uvádza, že podľa jeho doterajšej judikatúry jednou zo zákonných podmienok pre prijatie s'ťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03). Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania s'ťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Obdobne to platí aj pre právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (I. ÚS 34/03, I. ÚS 65/03).

S'ťažovateľ sa o tomto pried'ahu okresného súdu dozvedel, keď o jeho odvolaní rozhodol odvolací súd, a najneskôr 11. novembra 2002, keď podal proti uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom uvedený pried'ah okresnému súdu aj vyčítal. Predmetnú s'ťažnosť s'ťažovateľ ústavnému súdu však podal až 11. augusta 2003, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom.

Ústavný súd vo vzťahu k napadnutému konaniu pred okresným súdom musel preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť vo vzťahu k tomuto prietahu ako návrh podaný oneskorene a vo vzťahu k postupu okresného súdu v ďalšom období ako návrh zjavne neopodstatnený. Vo vzťahu k postupu krajského a najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsah sťažnosti ani jej prílohy nenaznačujú žiadne prietahy spôsobené týmito súdmi v doterajšom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 220/01, a preto aj v tejto časti bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. Pokiaľ ide o námietky porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a práva na verejné prerokovanie vecí a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 46 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd uvádza, že práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ústavy sa možno domáhať podľa čl. 51 ods. 1 ústavy len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania vrátane návrhu na vydanie predbežného opatrenia, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí (podmienok) je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (napr. I. ÚS 46/03).

Z obsahu napadnutých rozhodnutí vyplýva, že sťažovateľ, ktorý bol zastúpený advokátom, mohol v tomto konaní namietané skutočnosti riadne uplatniť a že konajúce všeobecné súdy riadne uviedli vo svojich rozhodnutiach dôvody, pre ktoré jeho návrhy na rozhodnutie vrátane podaného odvolania a dovolania nepovažovali za odôvodnené s ohľadom na príslušné zákonné ustanovenia. Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi

a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v konaní pred ústavným súdom, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybníť ich právne závery o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých všeobecné súdy rozhodli o týchto návrhoch sťažovateľa, alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s ich právnym názorom nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právny názor svojím vlastným.

K tomu ústavný súd dodáva, že v danej veci sa občianske súdne konanie nachádza ešte len v štádiu prípravy veci na dokazovanie v rámci výkonu právomoci okresného súdu konať o veci, ktorej sa žaloba týka, teda v štádiu konania, keď ešte nebolo vydané žiadne rozhodnutie vo veci samej. Táto skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy zásadne bráni ingerencii ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov a neumožňuje mu v súčasnosti posúdiť, či toto občianske súdne konanie ako celok zodpovedá garanciam spravodlivého konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, resp. v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako sa toho v tejto časti sťažnosti domáhal sťažovateľ. V tomto smere bola predmetná sťažnosť podaná aj predčasne.

3. Vo vzťahu k čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu ústavný súd uvádza, že porušenie práv priznaných týmito článkami nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (napr. I. ÚS 44/03). Okrem toho sťažovateľ má stále k dispozícii na ochranu týchto práv právne prostriedky podľa procesného predpisu v konaní pred všeobecným súdom (napr. odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 2. mája 2003, ktorým bol jeho návrh zamietnutý). Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že jeho sťažnosť vo vzťahu k právam podľa čl. 20 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu nie je prípustná pre nedostatok právomoci ústavného súdu, resp. pre nevyčerpanie dostupných a účinných právnych prostriedkov ochrany základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 121/03).

Napokon s ohľadom na dôvody uvedené vyššie bolo potrebné považovať sťažnosť za zjavne neopodstatnenú aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 13 Dohovoru (pozri cit. I. ÚS 121/03).

Vzhľadom na tieto skutočnosti neprichádza teda do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup všeobecných súdov mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označených práv sťažovateľa. Sťažnosť sťažovateľa bola preto z uvedených dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2003